

Ustekinumab bij colitis ulcerosa en de ziekte van Crohn

Stelara®

Uw behandelend arts heeft met u gesproken over het gebruik van Ustekinumab (Stelara®). In deze folder krijgt u informatie over de werking en het gebruik van dit medicijn. Ook leest u hoe u moet handelen in geval van bijwerkingen. Het is echter géén vervanging van de bijsluiter. Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen, dan kunt u daarmee bij uw behandelend arts of verpleegkundig specialist IBD terecht.

Algemeen

Tot nu toe is de oorzaak van colitis ulcerosa en de ziekte van Crohn niet bekend. Elke behandeling met medicijnen is gericht op het onderdrukken van ontstekingsreacties. Dit leidt tot vermindering van klachten en verkleint de kans op complicaties die zich bij deze ziekte voor kunnen doen. De ziekte geneest niet door de behandeling met medicijnen. Als u deze medicijnen afbouwt of stopt dan kunnen de klachten weer terugkomen.

Wat is Ustekinumab

Uw behandelend arts schrijft Ustekinumab voor wanneer andere medicijnen niet of onvoldoende hebben geholpen. Ustekinumab blokkeert in het lichaam de ontstekingsstoffen IL12 en IL23 ofwel interleukinen 12 en 23. Deze spelen een rol in de ontsteking bij IBD. Door het remmen van deze stoffen, nemen de ontsteking en de klachten af.

Effect van Ustekinumab

Het is niet precies te zeggen wanneer de Ustekinumab aanslaat, dit verschilt namelijk per patiënt. Het eerste effect kan rond 3-8 weken merkbaar zijn. Als er na 20 weken geen effect is, dan kan de arts besluiten om met de behandeling te stoppen.

Voor de start Ustekinumab

Informeer uw behandelend arts altijd indien er sprake is van een of meer van onderstaande omstandigheden:

- Een infectie op één plaats op uw lichaam (zoals een zweer op uw been)
- Een infectie in uw hele lichaam (zoals griep)
- Een langdurige of steeds terugkerende infectie

- Gebruik van andere medicatie. Neem altijd een lijstje mee naar uw behandelend arts met daarop alle door u gebruikte medicijnen
- Besmetting met tuberculose in het verleden

Vorbereiding start Ustekinumab

Om de ernst van de ziekte van Crohn en colitis ulcerosa verder te beoordelen wordt de ontlasting onderzocht op calprotectine. Dit is een ontstekings-eiwit die in de ontlasting komt en een aanwijzing geeft over de ernst van de ontsteking. Ook kan uw ontlasting getest worden op bepaalde bacteriën. Omdat Ustekinumab het afweersysteem onderdrukt, kunnen bepaalde ziekten plotseling actief worden, bijvoorbeeld tuberculose (tbc) en hepatitis (besmettelijke leverontsteking). Je kunt tuberculose en hepatitis meedragen zonder dat je hiervan klachten hebt. Bij alle patiënten wordt voor de start met Ustekinumab gekeken of er een vroegere besmetting met tuberculose heeft plaats gevonden. Dit wordt gedaan met een huidtest (Mantoux-test), bloedafname (IGRA) en een röntgenfoto van de longen. Een eventuele besmetting met hepatitis wordt getest via een bloedafname.

Vaccinaties (inenting)

Vaccinaties zijn mogelijk minder effectief als u ustekinumab gebruikt. Vaccinaties met een vaccin dat bestaat uit verzwakte levende virussen of bacteriën, worden ontraden bij gebruik van ustekinumab. Denk hierbij aan onder meer aan vaccinaties gele koorts, tuberculose (BCG), bof, mazelen, rodehond (BMR), rotavirus en (sommige vaccinaties voor) varicella (waterpokken). Als een van deze vaccinaties toch nodig is, raadpleeg dan eerst uw arts of de IBD-verpleegkundig specialist.

Grieprik

U komt in aanmerking voor de (gratis) grieprik, omdat u een iets verminderde afweer tegen infecties heeft. Hiervoor kunt u bij uw huisarts terecht. De grieprik beschermt u niet tegen alle griepsoorten die er zijn.

Een verwijzing kan u aanvragen bij uw arts of IBD-verpleegkundig specialist.

Gebruik ustekinumab

De eerste dosis vindt plaats per infuus en is afhankelijk van gewicht. U krijgt respectievelijk 260 mg, 390 mg of 520 mg toegediend. Acht weken na het infuus vindt de eerste injectie plaats. Daarna is de injectie elke 8 of 12 weken. Uw arts zal bepalen wanneer bij u de volgende dosis moet worden toegediend. De injectie wordt door u zelf toegediend of eventueel door uw naaste. U ontvangt instructies van een begeleidend verpleegkundig specialist IBD over de zelfinjectietechniek. Hoewel het misschien een eng idee is, blijkt het zelf spuiten in de praktijk mee te vallen en goed te leren.

Bewaren

U dient Ustekinumab altijd in de koelkast te bewaren.

Bijwerkingen

Zoals bij alle geneesmiddelen, kan ook het gebruik van Ustekinumab bijwerkingen geven. Door het gebruik van een correcte dosering komen bijwerkingen echter minder vaak voor. Ook komen bijwerkingen niet bij iedereen in dezelfde mate voor. De belangrijkste bijwerkingen van Ustekinumab zijn: roodheid op injectieplaats, infecties, duizeligheid, hoofdpijn, keelpijn, vermoeidheid, spierpijn, rugpijn, gewrichtspijn, maag-, darm- en leverklachten zoals misselijkheid en diarree en jeuk. Naast bijwerkingen, die relatief vaker voorkomen, zijn er ook bijwerkingen als koorts en huiduitslag, die minder vaak voorkomen. Bij iedere mogelijke bijwerking dient u contact op te nemen met uw behandelend arts of verpleegkundig specialist IBD.

Gevoeligheid voor latex

De beschermdop over de naald van de voor gevulde spuit is vervaardigd van droog natuurrubber (een latexderivataat), dat allergische reacties kan veroorzaken bij personen die gevoelig zijn voor latex. Vertel uw arts als u eerder een allergische reactie tegen latex of na een Ustekinumab injectie heeft gehad.

Contact opnemen

Informeer uw arts of verpleegkundig specialist IBD als u verschijnselen ontwikkelt van een allergische reactie (overgevoeligheid) tijdens uw behandeling met Ustekinumab. Vertel het aan uw arts of verpleegkundig specialist IBD als u verschijnselen van een infectie heeft. Tot de verschijnselen van een infectie behoren koorts, hoest, kortademigheid, griepachtige verschijnselen, of een branderig gevoel bij het plassen.

Interacties met andere geneesmiddelen

Er zijn geen interacties bekend.

Extra aandachtspunten

Operaties of tandheelkundige ingrepen

Vertel het uw arts als u een operatie of tandheelkundige ingreep moet ondergaan. Vertel het uw chirurg of tandarts die de ingreep uitvoert dat u een behandeling met Ustekinumab ondergaat.

Zwangerschap

Heeft u een kinderwens? Overleg dan altijd eerst met uw behandelende arts of verpleegkundig specialist IBD.

Uw afspraken

Waar vindt de eerste infuusbehandeling plaats?

Hierna start u thuis met injecteren.

- In OLVG kunt u het infuus krijgen op locatie Oost en locatie West. Wanneer u start met ustekinumab gebeurt dit de eerste keren altijd op locatie Oost. De aanwezigheid van bezoek en/of kinderen is hierbij niet toegestaan.

Bloedafname

Moet u ook bloed laten afnemen? Doe dit dan bij de polikliniek Bloedafname. U maakt hiervoor altijd eerst een afspraak via het online afsprakensysteem. U kunt dan meestal direct terecht. Kijk voor meer informatie op onze website.

Waar vind ik de afdeling?

- **Locatie Oost**
Toediening vindt plaats op de Endoscopie- en Behandelafdeling (EBA). Vanaf de hoofdingang loopt u voorbij de receptie en polikliniekplein P1 en neemt u links de lift naar de eerste etage. Als u uit de lift komt volgt u de borden Endoscopie- en Behandelafdeling. U meldt zich bij de balie van deze afdeling.
- **Locatie West**
Toediening vindt plaats op de afdeling Endoscopie. Vanaf de hoofdingang loopt u vanaf de receptie naar rechts en volgt u de borden route 16. U neemt de lift naar de eerste etage. De afdeling Endoscopie bevindt zich aan het einde van route 16, u meldt zich bij de balie van deze afdeling. De afdeling is geopend op werkdagen van maandag t/m vrijdag van 8.00 uur tot 16.30 uur.

Uw afspraak

De apotheek maakt de ustekinumab speciaal voor u klaar. Ustekinumab is zeer beperkt houdbaar.

- Wij verzoeken u om tenminste 15 minuten voor uw afspraaktijd aanwezig te zijn.
- Annuleren: ustekinumab is een zeer kostbaar medicijn. Het is belangrijk u te houden aan de geplande periodes van de afspraken. Wilt u toch annuleren? Neem dan maximaal 7 werkdagen voor uw afspraak contact met ons op via MijnOLVG of per telefoon.

Tot slot

- Heeft u lichamelijke klachten, neem dan contact op met uw verpleegkundig specialist IBD. De verpleegkundig specialist kan zo nodig overleggen met uw behandelend arts.
- Zijn uw problemen of vragen niet dringend, overleg deze dan met uw behandelend arts tijdens uw bezoek aan de polikliniek.
- Wilt u eerder uw behandelend arts spreken, maak dan een afspraakverzoek via MijnOLVG of bel met de polikliniek Maag- Darm en Leverziekten voor een telefonisch overleg.

Vragen?

Stel uw vraag via MijnOLVG

U kunt ons altijd bereiken via [MijnOLVG](#). Heeft u een algemene vraag over vergoeding of betaling? Neem dan contact op met uw zorgverzekeraar of kijk op www.olvg.nl/zorgnota. Meer informatie over bijvoorbeeld kosten, bereikbaarheid, onderzoeken en behandelingen staat op www.olvg.nl maar u kunt ons natuurlijk ook bellen.

Meer informatie online

- www.olvg.nl/maag-darm-en-leverziekten

Contact

polikliniek Maag-, Darm- en Leverziekten

T 020 510 87 77 (werkdagen 8.15 – 16.15 uur)

E mdl@olvg.nl

Endoscopie- en Behandelafdeling (EBA), locatie Oost

T 020 510 87 77 (ma t/m vrij 8.15 – 16.15 uur)

afdeling Endoscopie, locatie West

T 020 510 81 76 (werkdagen 8.15 – 16.15 uur)

Route 16

Na 16.15 uur en in het weekend

afdeling Spoedeisende Hulp (SEH), locatie Oost

T 020 599 30 16

afdeling Spoedeisende Hulp (SEH), locatie West

T 020 510 81 61

Oost
Oosterpark 9
1091 AC Amsterdam

West
Jan Tooropstraat 164
1061 AE Amsterdam

Spuistraat
Spuistraat 239 A
1012 VP Amsterdam

Onze Algemene Voorwaarden zijn van toepassing: www.olvg.nl/algemene-behandelvoorwaarden

Aanmelden MijnOLVG via www.mijnolvg.nl | Klacht of opmerking: www.olvg.nl/klacht

Redactie en uitgave: Marketing en Communicatie, 10 september 2021, foldernr.4317